

# SINDIKAT PO MJERI RADNIKA

IZVJEŠTAJ O RADU STBIH  
ZA MANDATNI PERIOD 2021. - 2025.

**STBIH**

Sarajevo  
17–18. 10.  
2025.



Sindikat radnika  
trgovine i uslužnih  
djelatnosti BiH

[www.stbih.ba](http://www.stbih.ba)

**Povećanje  
minimalne plate**  
2025. godina

**Zabrana rada  
nedeljom i praznicima**  
2024. godina

**Povećanje  
satnice**  
2023. godina

**Granski**

**trgovine i uslužnih djelatnosti BiH**



## SADRŽAJ

1. SAŽETAK	STR. 2
2. EKONOMSKA I POLITIČKA SITUACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI I SVIJETU	STR. 4
3. POLITIČKI RAZVOJ STBIH	STR. 8
4. ČLANSTVO I ČLANARINA	STR. 12
5. PROJEKAT SOLIDARNOSTI	STR. 19
6. IMOVINA STBIH	STR. 21

### I. SAŽETAK

Bosna i Hercegovina se u periodu 2021–2025. nije uspjela značajnije pozicionirati ni u regionalnom ni u globalnom kontekstu. Iako pogođena posljedicama globalnih ekonomskih i političkih kriza, ostala je duboko uronjena u vlastite unutrašnje blokade. Njen odgovor na ključne međunarodne izazove – poput rata u Ukrajini i genocida u Gazi – bio je fragmentiran, reflektujući slabosti državnog sistema i odsustvo jasne i zajedničke vanjskopolitičke strategije.

Uprkos tome, bosanskohercegovačko društvo – kroz javnost, civilni sektor i historijsko iskustvo – i dalje pokazuje snažnu svijest o važnosti međunarodne solidarnosti, pravde i ljudskih prava. To ostaje potencijal na kojem se, uz odgovorno političko vodstvo, može graditi aktivnija i principijelnija međunarodna uloga u budućnosti.

Period od 2021. do 2025. godine bio je izazovan za Bosnu i Hercegovinu. Iako je zabilježen postpandemijski oporavak i umjeren rast ekonomije, zemlja se suočava s problemima poput visoke nezaposlenosti, odlaska mladih i političke nestabilnosti. Političke tenzije, prijetnje secesijom i spora implementacija reformi ometaju napredak ka evropskim integracijama. Za postizanje održivog razvoja i stabilnosti, nužno je provesti strukturne reforme, smanjiti političke podjele i osigurati vladavinu prava.

Svoju stvarnu ulogu kao pokretača promjena bitnih u životima i u svakodnevnom radu radnika i radnica u trgovini u proteklom mandatnom periodu STBIH je ostvario kroz svoje zagovaračke aktivnosti na Izmjeni Zakona o unutrašnjoj trgovini FBIH. Podsjetićemo da ovaj process STBIH vodi već godinama kroz svoju kampanju “Slobodni za praznike”. Ona traje od samih početaka rada STBIH nakon posljednjeg rata u BiH, a kulminirala je usvajanjem novog Zakona o unutrašnjoj trgovini FBIH, te kasnije odbrani prava koje je radnicima u sektoru trgovine donio član 18 tog Zakona.

STBIH postaje svjestan da mora postati politički aktivniji kao i da je neophodno komunikaciju sa političkim akterima podići na jedan potpuno novi nivo. Jedno od osnovnih principa STBIH je politička neovisnost. Dugo vremena ona je bila shvaćena istovremeno kao izbjegavanje svakog kontakta sa političkim strankama što se pokazalo kao veliki hendikep za proces promjena uslova života i rada radnika u BiH, posebno onih u privatnom sektoru, a protekli mandatni period STBIH pravi veliki iskorak u političkom zagovaranju koje u narednom periodu želimo dodatno ojačati kroz jedan sistemski, strukturalni i strateški pristup.

Jako bitan politički angažman koji STBIH ima jeste kao organizator i inicijator Mreže Sindikata trgovine JI Evrope. U situaciji kada u BiH STBIH nažalost nema saveznike niti podršku drugih granskih sindikata kao i u uslovima potpunog odsustva bilo kakvih konkretnih i za radnike bitnih kampanja Saveza sindikata BiH, ovaj angažman kao i potreba da se on nastavi je esencijalna.

Za mandatni period 2021-2025, zaključak bi bio da je plan u pogledu novoorganizovanih članova ostvaren od cca 80%. Plan za navedeni mandatni period bio je 2.000 novoorganizovanih članova, a ostvareni broj novih članova je 1.679 članova. Regija Hercegovina je sa 88 novoorganizovanih članova (5% od ukupnog broja novoorganizovanih članova) u periodu od skoro 5 godina značajno zakazala.

Iako nezadovoljni postignutim odnosno ostvarenim rezultatom možemo konstatovati da je pristup novih članova konstantan i što je najvažnije Sarajevo ne drži superiorno lidersku poziciju u broju novoorganizovanih članova. Posebno možemo biti ponosni na činjenicu da je više od 60% novih članova mlađe od 40 godina starosti što nam s pravom daje nadu da STBiH ima garantovanu budućnost.

## IZVJEŠTAJ O RADU

Tokom analiziranog četverogodišnjeg perioda, prihodi od članarine su ostali stabilni, bez značajnih oscilacija, što ukazuje na dosljedno poslovanje i zadržano povjerenje članova. Međutim finansijska nedisciplina je i dalje prisutna pa razlog u nedostatku kontinuiranog rasta članarine vidimo u neredovnom plaćanju članarine. Bez obzira što je zakonom jasno i nedvosmisleno propisana obaveza plaćanja članarine dešava se da se ista ne obračuna pa tako podružnice kao što su Planika, ZOI 84, Dom penzionera, I novine, HK Norge imaju dugovanja koja im ne možemo fakturirati.

U mjesecu martu 2025. godine Upravni odbor je donio Odluku o visini sindikalne članarine na način da se ukine fiksna sindikalna članarina od 3,00 KM po članu i primjeni procentualni obračun od 0,5% od neto plate člana. Do septembra 2025. godine dvije najveće podružnice (Konzum i Bingo) ne žele da primjene odluku i ako su po zakonu obavezne.

Najviši iznos prihoda zabilježen je u 2022. godini i iznosio je 70.549 BAM. U 2023. godini došlo je do blagoga pada, dok je u 2024. godini vidljiv ponovni rast prihoda, nastavak povjerenja članova u usluge STBIH, što se jasno vidi iz dijagrama koji slijedi. Jedini značajni pad članarine evidentiran je u 2021 godini i to od 3,59% u odnosu na prethodnu godinu. Uzrok je što su se kompanije borile sa posljedicama COVID-a u smislu solventnosti što direktno utiče na redovnu isplatu plata i poreza.

Parapravna mreža Sindikata STBIH ostaje ključni resurs na terenu u borbi protiv kršenja radničkih prava, potvrđujući svoju ulogu kao pouzdan i dostupan mehanizam zaštite za sve radnike koji se suočavaju s povredama svojih prava. Analiza prijava koje su pristigle Parapravnoj mreži u periodu od 2021. do 2024. godine pokazuje stalnu prisutnost nekoliko ključnih oblika kršenja radničkih prava. Među najčešće prijavljivanim problemima nalazi se neplaćeni prekovremeni rad, koji je bio dominantna tema u prve tri godine, dok je uskraćivanje slobodnih dana postalo najčešća prijava u 2024. godini.

U periodu od 2021. do 2024. godine zabilježen je stalni porast broja slučajeva koji su riješeni u korist radnika, što predstavlja važan pokazatelj efikasnosti Parapravne mreže Sindikata STBIH. Osim toga, sve veći broj radnika uspijeva da samostalno riješi svoje slučajeve, uz pravovremenu informaciju, savjet ili usmjerenje koje dobijaju od članova mreže. Ovaj trend ukazuje na porast kapaciteta i samopouzdanja radnika, što je direktan rezultat kontinuirane podrške i savjetodavne pomoći koju mreža pruža. Parapravna mreža tako ne djeluje samo kao reaktivni mehanizam zaštite, već i kao sredstvo osnaživanja – pomaže radnicima da bolje razumiju svoja prava i aktivnije učestvuju u njihovoj zaštiti. U slučajevima koji zahtijevaju dodatne pravne korake ili organizovano djelovanje, sindikat aktivno preuzima ulogu zastupanja i vođenja postupaka, naročito kada je riječ o složenijim situacijama ili sistemskim povredama prava. Kroz ovakav pristup, mreža doprinosi ne samo rješavanju konkretnih problema već i izgradnji dugoročnog povjerenja i jačanju radničkog pokreta, gdje radnici postaju sve aktivniji nosioci borbe za vlastita prava.

Solidarnost i podrška koju STBIH ima od strane svog bratskog sindikata HK I Norge te njegovih pet regija, učesnica u projektu je njegova najvažnija snaga. Ono što je počelo kao podrška izgradnji sindikata u sektoru trgovine u BIH nastavlja se već 25 godina i predstavlja glavni izvor samostalnosti za STBIH, njegove neovisnosti ali i najvažniji pokretač njegovih kampanja i projekata. Zahvaljujući ovom projektu STBIH je u mogućnosti biti politički i finansijski neovisan od svih procesa u BIH što je jedan od ključnih preduslova za stvarne promjene na tržištu rada. Osim ove saradnje za STBIH je jako značajna i saradnja sa Olaf Palme Međunarodnim centrom koja traje od 2012. Godine, sa sindikatом Handels iz Švedske kao glavnim partnerom.

## IZVJEŠTAJ O RADU

STBIH je vrlo aktivan zagovornik saradnje sa drugim organizacijama civilnog društva a u proteklom mandatnom periodu aktivno smo učestvovali u protestima, kampanjama zagovaranja, osmomartovskim akcijama kao i BH pride-u. Naša odgovornost je ne samo jačanje sindikalnog pokreta nego civilnog društva uopšte te u tom svjetlu se trudimo biti aktivni uvijek gdje naš doprinos može biti značajan.

Putem internih kanala komunikacije svi članovi STBiH su upoznati da je STBiH vanknjižni vlasnik dva odmarališta (Vila „Bosanka“ i Vila „Trgovci“) još iz vremena bivše Jugoslavije. Na žalost biti vanknjižni vlasnik imovine u drugoj državi znači imati obavezu brinuti se o imovini a nemati pravo raspolagati istom jer je Republika Hrvatska još 1991 godine „oduzela“ cjelokupnu imovinu u vlasništvu bivše Jugoslavije. Briga o imovini traje već 20 godina i sva nastojanja da se ista revitalizuje ili proda su propala. Međutim, STBIH smatra svojom odgovornošću da ovo pitanje riješi na način koji će osigurati najveću korist članovima STBIH.

## 2. EKONOMSKA I POLITIČKA SITUACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI I SVIJETU

Period od 2021. do 2025. godine obilježen je nizom dubokih globalnih političkih i ekonomskih preokreta koji su oblikovali savremeni svijet i stvorili novu dinamiku međunarodnih odnosa, tržišta i društvenih kretanja. Ekonomski, svijet se suočio s posljedicama pandemije COVID-19, rastućom inflacijom, poremećajima u globalnim lancima snabdijevanja i energetsom krizom izazvanom geopolitičkim tenzijama, posebno ratom u Ukrajini. Centralne banke su reagovale strožijom monetarnom politikom, što je dodatno uticalo na uslove poslovanja, potrošnju i investicije.

Na političkom planu, pored jačanja autoritarnih tendencija, širenja dezinformacija i sve češćih društvenih nemira, svijet je svjedočio i ponovnom izbijanju velikih oružanih sukoba sa razarajućim humanitarnim posljedicama. Posebno tragičan primjer predstavlja izraelska vojna ofanziva na Gazu, započeta krajem 2023. godine, koja je rezultirala masovnim razaranjem civilne infrastrukture, velikim brojem civilnih žrtava, uključujući žene i djecu, i humanitarnom katastrofom bez presedana. Brojne međunarodne organizacije, pravni eksperti i državne institucije kvalifikovali su ove događaje kao genocid, što je dodatno polarizovalo globalnu političku scenu i izazvalo duboke podjele unutar međunarodne zajednice.

### 2.1. POZICIJA BOSNE I HERCEGOVINE U KONTEKSTU GLOBALNIH PROCESA (2021–2025)

Bosna i Hercegovina je u periodu od 2021. do 2025. ostala politički nestabilna i institucionalno krhka, suočena s unutrašnjim tenzijama, usporenim reformskim procesima i duboko ukorijenjenom etničkom i političkom podjelom. U kontekstu globalnih kretanja, zemlja je bila uglavnom reaktivni posmatrač, bez kapaciteta da aktivno učestvuje u kreiranju regionalnih ili međunarodnih politika, ali istovremeno duboko pogođena posljedicama tih procesa.

### EKONOMSKI IZAZOVI I ZAVISNOST OD VANJSKIH FAKTORA

Bosanskohercegovačka ekonomija je u velikoj mjeri osjetila posljedice globalnih inflatornih pritisaka, rasta cijena energenata i poremećaja u lancima snabdijevanja. S obzirom na visoku uvoznu zavisnost, posebno

## IZVJEŠTAJ O RADU

kada je riječ o energiji, hrani i osnovnim sirovinama, porast cijena na globalnom tržištu direktno se odrazio na životni standard građana.

Inflacija, slaba produktivnost, rastuća emigracija i politička nesigurnost dodatno su umanjili povjerenje investitora, dok su međunarodne finansijske institucije (MMF, EBRD, Svjetska banka) ostale glavni izvor stabilnosti kroz programe podrške budžetu i javnim reformama.

### POLITIČKA STAGNACIJA I INSTITUCIONALNA BLOKADA

Na unutrašnjem planu, BiH je nastavila da funkcioniše u uslovima duboke političke fragmentacije, čestih institucionalnih blokada i prijetnji secesijom, posebno iz entiteta Republika Srpska. Evropski integracioni proces bio je spor, iako je Bosna i Hercegovina 2022. godine dobila status kandidata za članstvo u EU. Napredak je bio uslovljen političkom voljom, koja je često izostajala zbog partijskih i etnonacionalnih interesa.

Uprkos pritiscima iz Brisela, vlasti nisu uspjele sprovesti ključne reforme u oblasti pravosuđa, izborne integracije i borbe protiv korupcije, čime se dodatno povećala pravna i politička nesigurnost.

### GEOPOLITIČKA POZICIJA I ODNOSI PREMA RATU U UKRAJINI I GENOCIDU U GAZI

U pogledu međunarodnih sukoba, Bosna i Hercegovina je pokazala duboku podjeljenost i neujednačen pristup:

Rat u Ukrajini: BiH je formalno podržala teritorijalni integritet Ukrajine u skladu sa stavovima Evropske unije, ali entitetski nivoi vlasti (posebno iz Republike Srpske) otvoreno su iskazivali proruskost, odbijajući sankcije Rusiji i održavajući političku i ekonomsku saradnju s Moskvom. Ambasada Rusije direktno učestvuje u komentiranju dnevno političke situacije u BiH te vrlo jasno podržava stavove i aktivnosti koje pokreće Vlada RS i vladajući establišment u tom entitetu. Ova ambivalentnost oslabila je međunarodnu poziciju BiH i dodatno naglasila unutrašnje političke podjele.

Genocid u Gazi: S obzirom na historijsko nasljeđe genocida u Srebrenici, javnost u BiH, jasno je izrazila solidarnost s palestinskim narodom. Organizovani su brojni protesti, javne podrške i zahtjevi da BiH osudi izraelske napade. Međutim, na državnom nivou nije postignuta jedinstvena vanjskopolitička pozicija zbog neslaganja unutar Predsjedništva BiH. Ova situacija je još jednom potvrdila institucionalnu nemoć BiH da djeluje kao koherentan međunarodni subjekt. Nadalje rukovodstvo RS otvoreno je podržalo Benjamina Netanyhua, a ambasada Izraela redovno je pružala podršku eventima organiziranim u ovom dijelu BiH pri čemu je posebno sporna bila prisutnost na obilježavanju 9. januara kao Dana RS koji je Ustavni sud BiH proglasio neustavnim.

Zbog vlastitog iskustva rata i genocida, Bosna i Hercegovina ima moralni kapital koji bi joj mogao dati veću težinu u međunarodnim pitanjima ljudskih prava, tranzicione pravde i zaštite civilnog stanovništva. Ipak, zbog unutrašnjih podjela i neefikasne diplomatije, ta prilika uglavnom ostaje neiskorištena. I dalje se više percipira kao zemlja kojoj je potrebna međunarodna pomoć, nego kao aktivan zagovarač globalne pravde.

### 2.2. NAJZNAČAJNIJA GODIŠNJA EKONOMSKA I POLITIČKA KRETANJA U BIH

Period od 2021. do 2025. godine bio je izazovan za Bosnu i Hercegovinu, kako u ekonomskom, tako i u političkom smislu.

#### EKONOMSKA SITUACIJA

##### 2021.

Godina 2021. označila je snažan postpandemijski oporavak za Bosnu i Hercegovinu. Realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) iznosio je 7,5%, što je bio rezultat povećane domaće potrošnje, rasta izvoza i oporavka ključnih sektora poput industrije i usluga. Međutim, inflacija je porasla na 11% zbog povećanja cijena hrane i energije.

##### 2022.

U 2022. godini, inflacija je dostigla 16,7% u julu, što je predstavljalo najveći izazov za ekonomiju. Rast BDP-a usporio je na 4%, dok su visoke cijene energenata i hrane smanjile realnu kupovnu moć građana. Iako je domaća potrošnja porasla, neto izvoz je opao zbog povećanja uvoznih troškova.

##### 2023.

Godina 2023. označila je stabilizaciju ekonomskih kretanja. Realni rast BDP-a iznosio je 1,9%, dok je inflacija smanjena na 2,2%. Povećana domaća potrošnja i investicije doprinijele su oporavku, dok je smanjenje cijena energenata pozitivno uticalo na životni standard.

##### 2024.

U 2024. godini, realni rast BDP-a povećao se na 2,6%. Povećana domaća potrošnja (+4,4%) bila je glavni pokretač rasta, dok je neto izvoz opao zbog pogoršanja uvjeta trgovine i povećanja investicija. Inflacija je smanjena na 2,2%, što je pozitivno uticalo na realni dohodak i potrošnju.

##### 2025.

Za 2025. godinu, MMF prognozira realni rast BDP-a od 2,8% i inflaciju od 2,2%. Međutim, BiH se suočava s izazovima poput visoke nezaposlenosti (oko 11,7%), odlaska mladih i niskog nivoa stranih direktnih investicija. Politička nestabilnost i spora implementacija reformi dodatno otežavaju ekonomski razvoj.

#### POLITIČKA SITUACIJA

##### 2021–2022:

Period od 2021. do 2022. godine obilježen je političkim tenzijama i prijetnjama secesijom, posebno od strane lidera Republike Srpske, Milorada Dodika. Dodik je osporavao nadležnost državnih institucija,

## IZVJEŠTAJ O RADU

uključujući pravosudne i sigurnosne agencije, te najavljivao povlačenje iz zajedničkih institucija. Ove aktivnosti izazvale su zabrinutost međunarodne zajednice.

### 2023.

U 2023. godini, politička paraliza je nastavila ometati funkcionisanje institucija. Koalicije na državnom i entitetskom nivou bile su nestabilne, a implementacija ključnih reformi bila je usporena. Međunarodna zajednica, uključujući EU i SAD, vršila je pritisak na političke lidere da provedu neophodne reforme, ali su rezultati bili ograničeni.

### 2024.

U martu 2024. godine, Evropski savjet odlučio je otvoriti pristupne pregovore s Bosnom i Hercegovinom, pod uvjetom da zemlja ispuni određene kriterije. Ovaj korak predstavlja značajan napredak u procesu evropskih integracija, ali implementacija reformi ostaje izazov.

### 2025.

U avgustu 2025. godine, Centralna izborna komisija BiH smijenila je Milorada Dodika s funkcije predsjednika Republike Srpske, nakon presude koja mu je izrekla godinu dana zatvora i šest godina zabrane političkog djelovanja. Dodik je odbio priznati presudu i najavio održavanje referendumu o statusu Republike Srpske, što je izazvalo ozbiljnu političku krizu. Međunarodna zajednica, uključujući EU i SAD, osudila je ove poteze i pozvala na poštivanje vladavine prava i teritorijalnog integriteta zemlje.

## 3. POLITIČKI RAZVOJ STBIH

### 3.1. STBIH KAO POKRETAČ STVARNIH PROMJENA/BORBA ZA NERADNU NEDJELJU

Svoju stvarnu ulogu kao pokretača promjena bitnih u životima i u svakodnevnom radu radnika i radnica u sektoru trgovine u proteklom mandatnom periodu STBIH je ostvario kroz svoje zagovaračke aktivnosti na izmjeni Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH. Podsjetićemo da ovaj process STBIH vodi već godinama kroz svoju kampanju “Slobodni za praznike” Ona traje od samih početaka rada STBIH nakon posljednjeg rata u BiH a sindikat je već krajem 90-tih pokrenuo inicijative prema tadašnjem Vijeću ministara BiH. U više navrata smo pokretali inicijative prema Ministarstvu za rad i Ministarstvu za trgovinu FBiH kao i prema Vladi RS i Premijeru Vlade FBiH u nadi da ćemo kroz jedan participatorni i partnerski odnos napraviti iskorak ka ostvarivanju želje radnika u sektoru trgovine da imaju pravo na jednak status kao njihove kolege i kolegice u javnom sektoru da budu slobodni za praznike. Komplikovana politička situacija u zemlji, nedostatak političke volje kao i vrlo očigledni suprotstavljeni politički pogledi različitih aktera na pitanje državnih praznika držali su STBIH i naše članove u jednom talačkom odnosu godinama i konstantnom lutanju između institucija, organa i nivoa vlasti bez bilo kakvog pomaka ka bilo kakvom rješenju.

Kulminacija ovih nastojanja a nakon nevjerojatnog odziva od više desetina hiljada radnika u trgovini na online održanom protestu “Slobodni za praznike” kao i jedinog protesta organiziranog tokom kovida u BiH, 2021. bila je inicijativa u Parlamentu FBiH za izmjene i dopune Zakona o unutrašnjoj trgovini FBiH koju je pokrenuo Klub Stranke Demokratska fronta a u ime i u saradnji sa STBIH. Ova inicijativa bila je na Dnevnom redu Predstavničkog doma Parlamenta FBiH 2022. Nažalost, prijedlog i pokušaj nisu uspjeli zbog činjenice da isti nije dobio podršku od predstavnika vladajućih stranaka (HDZ i SDA) iako su prethodno bili obećali da će podržati izmjene zakona.

STBIH je, međutim, već izradio i razvio svoj Plan B. Kroz kolektivni ugovor za sektor trgovine u FBiH STBIH je prvi put osigurao uvećanu dnevnicu za rad praznicima. povećan je za 100 %. 2022. Također prvi put u istoriji STBIH Kolektivni ugovor je odlukom Ministarstva rada i socijalne politike FBiH proširen na sva preduzeća u sektoru, bez obzira na njihovu organizovast u UPFBiH ili STBIH.

Osim toga aktivnost koju je STBIH u tom periodu već bio započeo, također kao svoj rezervni plan u slučaju da ne možemo osigurati političku volju za donošenje zakonskog rješenja na nivou FBiH, se nastavila potpisivanjem Sporazuma sa općinama Novi Travnik, Cazin, Bjeljina, a broj općina koje su ovo pitanje riješile svojim lokalnim odlukama u tom momentu raste na 20.

## IZVJEŠTAJ O RADU



*S jednog od sastanaka organizovanih tokom 2023. godine.*

Te 2022. STBIH postaje svjestan da mora postati politički aktivniji kao i da je neophodno komunikaciju sa političkim akterima podići na jedan potpuno novi nivo. Jedno od osnovnih principa STBIH je politička neovisnost. Dugo vremena ona je bila shvaćena istovremeno kao izbjegavanje svakog kontakta sa političkim strankama što se pokazalo kao veliki hendikep za process promjena uslova života i rada radnika u BiH, posebno onih u privatnom sektoru. U situaciji kada Savez sindikata BiH de facto ne postoji kao organizacija niti kao pokret, kada se radnička prava marginaliziraju i potpuno su zapostavljena u političkim agendama stranaka ali i zvaničnih institucija vlasti, STBIH preuzima svoju odgovornost i pravi zaokret već tokom obilježavanja 1. maja kroz organizaciju Otvorenog dijaloga sa predstavnicima stranaka koje su odgovorile na poziv STBIH za saradnju. STBIH postavlja pravila svog političkog djelovanja a to su apsolutna neovisnost i transparentnost otvorenost za saradnju sa svima onima koji žele raditi na unapređenju tržišta rada i uslova rada u privatnom sektoru. U tom svjetlu STBIH tokom cijele 2022. kao izborne godine vrlo otvoreno razgovara sa svojim članstvom, komunicira sa svim radnicima putem svojih društvenih mreža, dogovara svoju listu prioriteta i pitanja koja radnici žele riješiti i ista komunicira sa političkim strankama. Posebnu pomoć i podršku u tom period STBIH je pružio Raport Media kao naš medijski partner. STBIH u ovaj proces ulazi neiskusno ali potpuno iskreno i sa otvorenim namjerama, svjesni svoje odgovornosti i uloge kao i činjenice da radnici u trgovini nemaju vremena za čekanje da se neka rješenja dese stihijski.

Nakon što je uspostavljena nova Vlada u F BiH, STBIH je odmah zatražila izmjene zakona koji definira rad u trgovinama na državne praznike kao i radno vrijeme nedjeljne trgovine. Ostvarena je saradnja sa novoimenovanim ministrom trgovine Amirom Hasičevićem (NAŠA STRANKA) i napravljen je potpuno novi predlog zakona. Posebnu ulogu u ovom procesu imala je saradnja STBIH sa gđom Duškom Jurišić, kroz njen profesionalni angažman u medijima a koja nakon svog imenovanja na poziciju Pomoćnice ministra za ljudska prava i izbjeglice BiH organizira dijalog o ovom pitanju. Sve zahtjeve kao i prijedloge koje je STBIH imala za ovaj zakon prihvatilo je Ministarstvo te isto nakon komunikacije sa svim drugim ključnim akterima predlaže na usaglašavanje kroz po prvi put organiziran socijalni dijalog u kojem učestvuju predstavnici Ministarstva, Udruženja poslodavca FBiH i sindikat. Međutim, bilo je potrebno više od pola

## IZVJEŠTAJ O RADU

godine da ovaj prijedlog dobije zeleno svjetlo od Vlade FBiH a stvarni zakonski proces bude pokrenut koji se zbog složenosti našeg pravnog sistema nastavlja I naredne godine.

Za cijelo ovo vrijeme STBIH zagovara za ovo pravo lokalno te kroz medije. Cijela 2024. godina za STBIH bila je fokusirana na ovaj konkretan cilj. Većina aktivnosti, gotovo 60% svih resursa projekta, uloženi su u ovu kampanju, a tokom godine je organizovano više od 100 sastanaka sa različitim nivoima vlasti I političkim predstavnicima. Akcija koja je započeta 2023. godine sa novim ministrom trgovine BiH nastavila se i 2024. godine. Zakon je konačno usvojen od strane oba doma Parlamenta FBiH u novembru 2024. godine. I ovaj proces samog usvajanja Zakona bio je vrlo turbulentan, obilježen je sastancima sa Klubovima političkih stranaka ali se već nazire I anti kampanja koju će kasnije predvoditi Admir Čvalić, jedan od zastupnika u Parlamentu FBiH. Usvajanje Zakona sa velikom većinom kao i činjenica da su za njega glasali I zastupnici stranaka koje su u razgovoru sa STBIH jasno izrazile svoje protivljenje ovom konceptu je veliki uspjeh kako za STBIH tako I za Ministarstvo za trgovinu FBiH koje je ovim procesom jasno pokazalo svoju opredjeljenost na promjenu narativa u trgovini koji je dugo vremena potpuno potcjenjivao značaj radnika I njihovih prava u odnosu na ostvarivanje profita. Ono što je posebno značajno u ovom procesu jeste učesće svih socijalnih partnera u usaglašavanju jednog dogovornog zakonskog rješenja. To će se pokazati posebno važno kasnije u provedbi ovog Zakona. Važnost ovoga može se jasno vidjeti i u činjenici da Zakon o unutrašnjoj trgovini, čiji je ovo dio, ima i 35 članova i veoma je veliki i složen zakon. Međutim, u javnosti se često naziva Zakonom o neradnoj nedjelji, iako je to samo jedan član ovog Zakona (član 18). Zakon je usvojen prvo u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH, zatim u Domu Naroda a na snagu je stupio već krajem novembra 2024.

STBIH je mislio da tu završava borba za neradnu nedjelju I slobodne praznike, barem formalno. Međutim upravo je “odbrana” ovog rješenja za STBIH bila mnogo teža I kompleksnija nego samo zagovaranje za isto. Cijela 2025. obilježena je upravo borbom za tu “odbranu”. Jedno suštinsko egzistencijalno pitanje za radnike u trgovini što su oni I pokazali kroz neovisnu studiju koju je STBIH napravio kada je njih 98% istaklo da podržavaju ovo rješenje, postalo je političko pitanje I alat za politička prepucavanja pojedinaca ali I čitavih stranaka. U tu vrlo jasno političku kampanju uključili su se I neki od medija pa je pritisak kako na STBIH isto tako I na Ministarstvo za trgovinu FBiH bio ogroman. STBIH je sve svoje druge aktivnosti I akcije podredio ovoj. Sve svoje resurse kako lične tako I one koje smo imali na raspolaganju kroz Projekat solidarnosti usmjerena su u ovaj projekat. Kulminacija se desila sa velikim protestom koji je STBIH organizirao u maju ove godine - “Ne damo nedjelju”. Na ovom protestu, radnici koji su se odazvali u impozantnom broju, su jasno poručili da ne žele izmjene ovog člana, da ne žele da rade nedjeljom ni u određenom broju tokom godine kao I da su spremni ovo braniti do zadnjeg. Skupu se obratio I Ministar Hasičević a smatramo da je upravo podrška koju je dobio od radnika bila presudna da on idalje istraje na ovom rješenju. Do danas Zakon nije izmjenjen iako je na posljednjem zajedničkom sastanku podržana izmjena u smislu da se trgovinama do 200m<sup>2</sup> dozvoli rad nedjeljom ako će tog dana raditi sami vlasnici ili članovi njihovih porodica, a ne radnici. Borba se nastavlja sa nadom da ćemo ubrzo biti u poziciji da nam neradna nedjelje postane svakodnevica a razgovaramo o rješenjima za slobodnu ili dodatno plaćenu subotu.



Protest 18.maja u Sarajevu

Sve što se dešavalo tokom prethodnih Godina kao i ove godine kad je u pitanju neradna nedjelja jasno je pokazalo da STBIH mora ostati aktivan akter na političkoj sceni, Moramo napraviti jasan plan i program za naredne Opšte izbore planirane za 2026. I otvoreno i direktno krenuti u akciju kako bismo podržali one političke opcije koje će se obavezati da brane i dalje rade na radničkim pravima i interesima. Ovo je posebno važno jer smo upravo kroz ovo pitanje vidjeli da čak i predstavnici istih koalicija ne stoje iza nekih rješenja i inicijativa na način kako bi trebali dok su neki bili i otvoreno protiv poput npr. vrlo nejasnog stava i kampanje Ministra za rad FBiH, Adnana Delića. Na političkoj sceni BiH dosada su prikriveno i “u rukavicama” bile “protiv” radnika. Pojedine političke opcije deklarativno su podržavale radnike ali stvarno uvijek glasali protiv rješenja za njihova bolja prava ili primanja. Kao uvod u novu političku kampanju za izbore 2026. sada to postaje čak i otvoreno protivljenje i najava vrlo jasno smanjenja nekih prava nakon izbora. Za STBIH je ovo jasan alarm da mora dati svoj doprinos odbrani stečenog nivoa radničkih prava kroz svoj politički angažman.

### 3.2. SARADNJA SA DRUGIM SINDIKATIMA U ZEMLJI I REGIJI

Jako bitan politički angažman koji STBIH ima jeste kao organizator i inicijator Mreže Sindikata trgovine JI Evrope u kojoj su aktivni angažman uzeli naši bratski sindikati iz Hrvatske, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Slovenije. Nažalost ni nakon velikog broja pokušaja nismo uspjeli zainteresirati sindikate trgovine iz Srbije da budu dio ovog značajnog Saveza čiji je primarni cilj zajedničko organizovanje radnika u multinacionalnim kompanijama. Ovaj projekat podržan je od Olaf Palme Međunarodnog centra, a učešće u istom su uzele i naše kolege iz Sindikata trgovine Handels Švedska kao i iz UNI Globalnog sindikata čiji je STBIH član. Godišnji sastanci samo su jedan od aktivnosti ove mreže. Dosad je urađena eksterna analiza sektora u zemljama učesnicima, napravljena Zajednička strategija organizovanja sa fokusom na kompaniju Lidl ali i realizirani prvi sastanci zajedničkog sindikalnog povjereništva Mreže u kompaniji KONZUM. U situaciji kada u BiH STBIH nažalost nema saveznike niti podršku drugih granskih sindikata kao i u uslovima potpunog odsustva bilo kakvih konkretnih i za radnike bitnih kampanja Saveza sindikata BiH, ovaj angažman kao i potreba da se on nastavi je esencijalna.

### 4. ČLANSTVO I ČLANARINA

Jedan od najvažnijih prioriteta STBiH je sindikalno organizovanje. U proteklom mandatnom periodu STBiH se nažalost ne može pohvaliti uspjehom u provedbi ovog svog prioriteta. Broj novoorganizovanog članstva nije u skladu sa zadanim planovima. Razlog navedenog vidimo u pandemiji koja je obilježila prvu godinu kongresnog mandata što je rezultiralo sa 210 novoorganizovanih članova od čega su 80,55% žene i 19,45% muškarci. U naredne tri godine usljedila je stabilizacija i konstantan rast novih članova.

U 2022 godinu, u pogledu planova ušli smo veoma oprezno ali sa velikom dozom optimizma jer nam je omogućen direktan kontakt sa članovima. Način organizovanja „face to face“ je provjereno učinkovit način i kao takav je dio naše strategije. Konkretni rezultati su bili na kraju 2022. godine i STBiH je 2022 godinu završio sa 323 nova člana od čega su muškarci 10,21% a žene 89,79 %. U 2022 godini Regija Tuzla ostvarila je značajan rast na polju organizovanje i godinu završila sa 172 nova člana. Osim predanosti sindikalnih aktivista razlog tome je odobrenje Uprave Binga za posjete prodavnicama na području Regije Tuzla.

2023. godinu STBiH je završio sa 351 novim članom od čega su muškarci 8,54%, žene 91,16%. Zadržan je kontinuiran rast što naravno nije u skladu sa planiranim. U 2023 godini dobili smo dvije nove sindikalne organizacije, H&M i Pepco što je rezultat internacionalnih aktivnosti koje STBiH provodi (UNI i Regionalne aktivnosti kroz mrežu Sindikata jugoistočne Europe). Bez obzira što smo u kompaniji H&M dobili 15 članova do danas nismo uspjeli naplatiti sindikalnu članarinu jer očigledno je da navedena kompanija ne želi STBiH kao partnera.

2024. godinu s pravom možemo nazvati kao godinu stabilizacije u pogledu novoorganizovanih članova jer smo godinu završili sa 440 novih članova od čega su muškarci 8,10% a žene 91,90%. Posebno je važno istaći da su Regije Centralna Bosna i Sjeverozapad ostvarile značajan rezultat u pogledu novih članova i to: Regija Centralna Bosna 106 i Regija Sjeverozapad 100 novih članova što je u skladu sa dugogodišnjim planom STBiH.

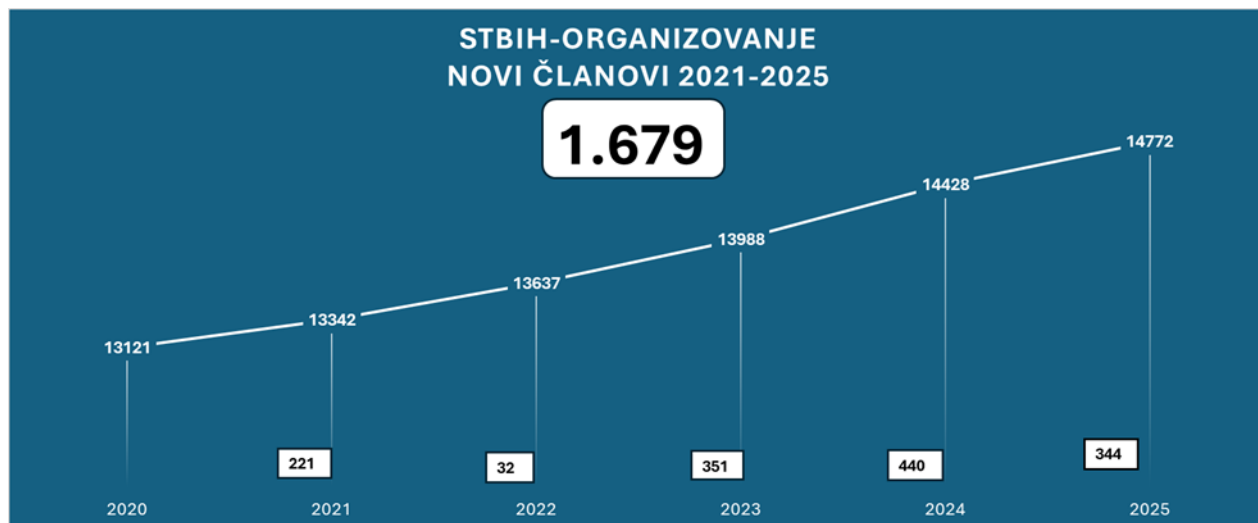
U 2025. godinu ulazimo sa velikim ambicijama u pogledu sindikalnog organizovanja ohrabreni rezultatima koje smo postigli u povećanju radničkih prava (neradna nedjelja i praznici, povećanje minimalne plate). Vrlo brzo dobijamo i zabranu ulaska u prodavnice pojedinih poslodavaca kao odgovor na postignute rezultate što direktno utiče na broj novih članova tako da u prvoj polovini 2025. godine dobijamo 344 nova člana. U članstvo STBiH učlanjuju se i radnici kompanije Penny plus sa 69 članova i trenutno radimo na unutrašnjoj organizaciji sindikalne organizacije.

Za mandatni period 2021-2025, zaključak bi bio da je plan u pogledu novoorganizovanih članova ostvaren od cca 80%. Plan za navedeni mandatni period bio je 2.000 novoorganizovanih članova a ostvareni broj novih članova je 1.679 članova. Regija Hercegovina je sa 88 novoorganizovanih članova (5% od ukupnog broja novoorganizovanih članova) u periodu od skoro 5 godina značajno zakazala.

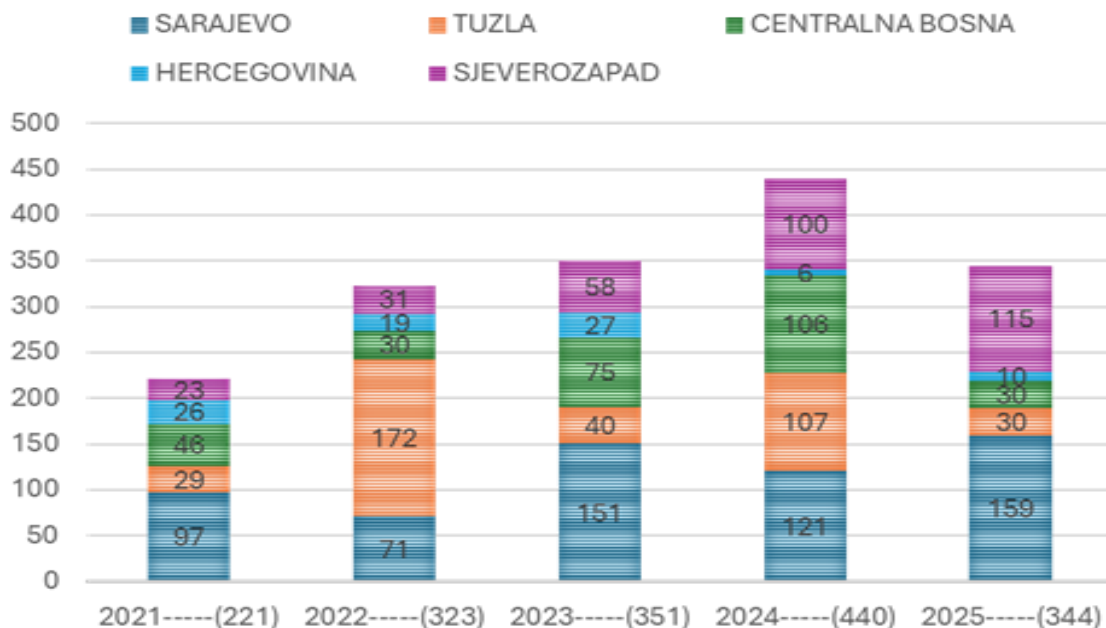
Iako nezadovoljni postignutim odnosno ostvarenim rezultatom možemo konstatovati da je pristup novih članova konstantan i što je najvažnije Sarajevo ne drži superiorno lidersku poziciju u broju novoorganizovanih članova. Posebno možemo biti ponosni na činjenicu da je više od 60% novih članova mlađe od 40 godina starosti što nam s pravom daje nadu da STBiH ima garantovanu budućnost.

## IZVJEŠTAJ O RADU

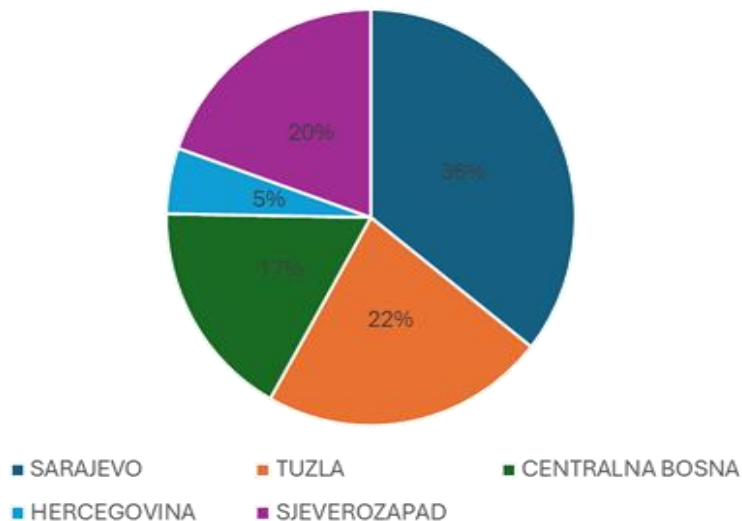
STBiH sa 30.09.2025. broji 14.772 člana od čega su 72% žene.



### STBIH NOVI ČLANOVI 2021-2025



STBIH REGIJE NOVI ČLANOVI  
PROCENTUALNO UČEŠĆE  
2021-2025



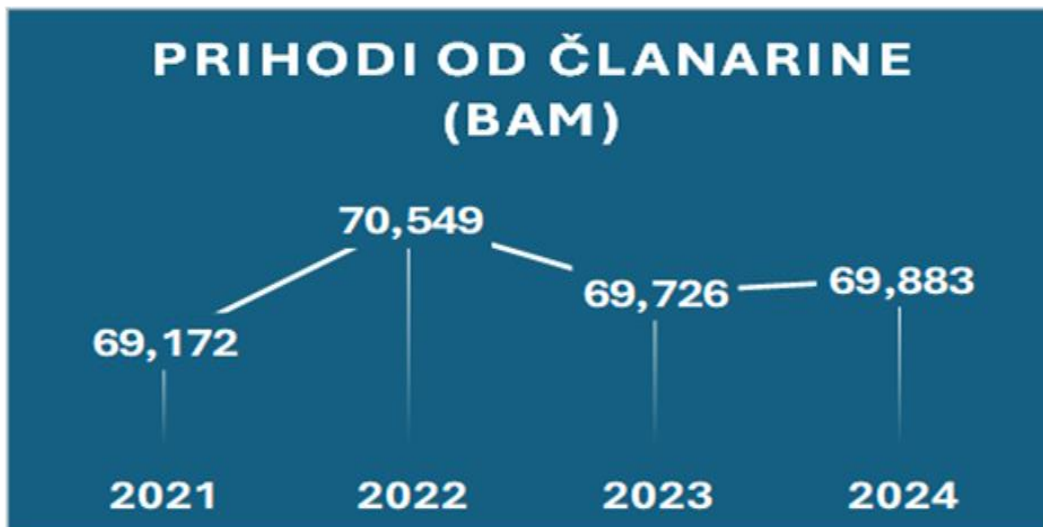
#### 4.1. SINDIKALNA ČLANARINA 2021-2025

Tokom analiziranog četverogodišnjeg perioda, prihodi od članarine su ostali stabilni, bez značajnih oscilacija, što ukazuje na dosljedno poslovanje i zadržano povjerenje članova.

Međutim finansijska nedisciplina je i dalje prisutna, pa razlog u nedostatku kontinuiranog rasta članarine vidimo u neredovnom plaćanju članarine. Bez obzira što je zakonom jasno i nedvosmisleno propisana obaveza plaćanja članarine dešava se da se ista ne obračuna pa tako podružnice kao što su Planika, ZOI 84, Dom penzionera, I Novine, HK Norge imaju dugovanja koja im ne možemo fakturirati.

Od juna mjeseca Uprava kompanije Penny plus ne želi obračunati članarinu i ako smo se pozvali na zakonske odredbe. Za sad smo opredjeljeni da ne pokrećemo sudske procese protiv poslodavaca, a sve sa ciljem kako bismo uspostavili socijalni dijalog. U mjesecu martu 2025 godine, Upravni odbor je donio Odluku o visini sindikalne članarine na način da se ukine fiksna sindikalna članarina od 3,00 KM po članu i primjeni procentualni obračun od 0,5% od neto plate člana. Do septembra 2025. godine dvije najveće podružnice (Konzum i Bingo) ne žele da primjene odluku iako su po zakonu obavezne.

Najviši iznos prihoda zabilježen je u 2022. godini i iznosio je 70.549 BAM. U 2023. godini došlo je do blagoga pada, dok je u 2024. godini vidljiv ponovni rast prihoda, nastavak povjerenja članova u usluge STBIH, što se jasno vidi iz dijagrama koji slijedi. Jedini značajni pad članarine evidentiran je u 2021. godini i to od 3,59% u odnosu na prethodnu godinu. Uzrok je što su se kompanije borile sa posljedicama COVID-a u smislu solventnosti što direktno utiče na redovnu isplatu plata i poreza.



Zaključno sa 30.09.2025. godine prihod u 2025 godini iznosi 62.347 KM i realno je očekivati do kraja godine rast od cca 15% po osnovu godišnjeg prihoda u odnosu na prethodnu godinu.

## 4.2. PARAPRAVNA MREŽA STBIH

Parapravna mreža Sindikata STBIH je tokom cijelog izvještajnog perioda dosljedno reagovala na prijave kršenja radničkih prava, pružajući podršku radnicima širom zemlje. Aktivnosti mreže bile su kontinuirane i pravovremene, bez obzira na promjene u broju prijavljenih slučajeva iz godine u godinu. Važno je naglasiti da fluktuacije u broju reakcija mreže ne odražavaju smanjenje angažovanosti njenih članova, već su direktno povezane s brojem prijava koje su dolazile sa terena. U tom kontekstu, pad broja prijava u 2023. godini ne ukazuje na smanjen rad mreže, već prije na privremenu promjenu u dinamici prijavljivanja. Značajno je da se u 2024. godini bilježi ponovni rast prijava – sa 262 slučaja u 2023. na 329 u 2024. godini. Ovaj trend ukazuje na rastuće povjerenje radnika u rad Parapravne mreže, ali i na sve veću vidljivost mreže kao mehanizma za zaštitu radničkih prava.

Ukupan broj slučajeva koji su prijavljeni mreži tokom protekle četiri godine pokazuje stabilan i relevantan nivo aktivnosti:

- 2021: 350 slučajeva
- 2022: 314 slučajeva
- 2023: 262 slučaja
- 2024: 329 slučajeva



Parapravna mreža Sindikata STBIH ostaje ključni resurs na terenu u borbi protiv kršenja radničkih prava, potvrđujući svoju ulogu kao pouzdan i dostupan mehanizam zaštite za sve radnike koji se suočavaju s povredama svojih prava.

### DIREKTAN RAD S RADNICIMA

Parapravna mreža Sindikata STBIH je u periodu od 2021. do 2024. godine realizovala ukupno 1.461 sastanak i individualni razgovor s radnicima širom Bosne i Hercegovine. Do kraja jula 2025. godine održano je dodatnih 190 sastanaka, čime je nastavljen intenzivan i neposredan kontakt s članovima sindikata i ostalim radnicima na terenu. Ove aktivnosti nisu bile ograničene samo na urbane centre, već su obuhvatile i udaljene, često zanemarene zajednice, čime je osigurano da podrška bude dostupna svima, bez obzira na lokaciju. Fokus rada mreže ostaje na pružanju konkretne pravne pomoći, savjetovanju i informisanju radnika o njihovim pravima i mogućnostima zaštite. Važno je istaknuti da je terenski rad ostao konstantan, bez obzira na oscilacije u broju prijavljenih slučajeva. Članovi mreže su bili prisutni među radnicima, ne samo u momentima krize, već i preventivno, gradeći dugoročno povjerenje i osnažujući sindikalno djelovanje u lokalnim sredinama.

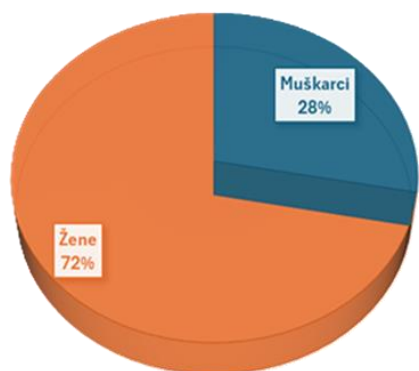
Ovakav direktan pristup dokazano doprinosi jačanju vidljivosti mreže i percepciji sindikata kao aktivnog i pouzdanog zaštitnika radničkih prava.

### DIREKTNI KORISNICI I SPOLNA ZASTUPLJENOST

U periodu od 2021. do jula 2025. godine, Parapravna mreža Sindikata STBIH pružila je podršku 825 pojedinačnih korisnika, kao i jednoj organizovanoj grupi radnika. Broj direktnih korisnika ostao je relativno stabilan tokom cijelog perioda, što potvrđuje dosljednost u pružanju usluga i kontinuiranu potrebu za ovakvom vrstom podrške. Posebno je značajan podatak da 72% korisnika čine žene. Ovaj podatak ne samo da ukazuje na rodnu strukturu korisnika, već i na činjenicu da su žene često izloženije rizicima kršenja radničkih prava, posebno u sektorima koji su slabije regulisani i gdje dominiraju nesigurni oblici rada.

## IZVJEŠTAJ O RADU

### SPOLNA STRUKTURA



Parapravna mreža aktivno odgovara na ove izazove kroz rodno osjetljiv pristup, pružajući podršku koja uzima u obzir specifične potrebe i ranjivosti radnica. Time se dodatno potvrđuje uloga mreže ne samo kao pravnog resursa, već i kao važnog aktera u borbi za rodnu ravnopravnost na tržištu rada.

### NAJČEŠĆE PRIJAVLJIVANI PROBLEMI (2021-2024)

Tabela prikazuje najčešće oblike kršenja radničkih prava prijavljene Parapravnoj mreži tokom posmatranog perioda:

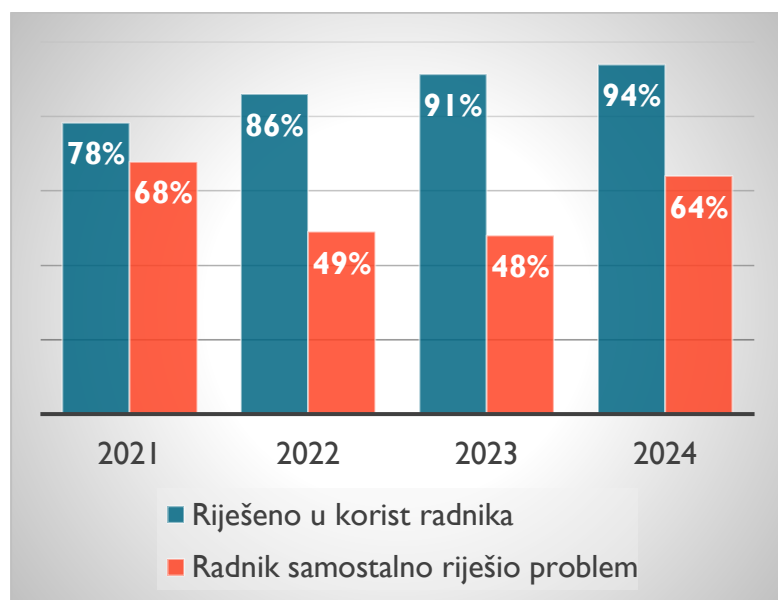
2021	2022	2023	2024
Neplaćeni prekovremeni rad	Neplaćeni prekovremeni rad	Neplaćeni prekovremeni rad	Uskraćivanje slobodnih dana
Uskraćivanje godišnjeg odmora	Mobing	Uskraćivanje godišnjeg odmora	Neplaćeni prekovremeni rad
Mobing	Uskraćivanje slobodnih dana	Uskraćivanje slobodnih dana	Mobing
Uskraćivanje slobodnih dana	Uskraćivanje godišnjeg odmora	Mobing	Uskraćivanje godišnjeg odmora
Rad na crno	Rad na crno	Rad na crno	Obim posla

## IZVJEŠTAJ O RADU

Analiza prijava koje su pristigle Parappravnoj mreži u periodu od 2021. do 2024. godine pokazuje stalnu prisutnost nekoliko ključnih oblika kršenja radničkih prava. Među najčešće prijavljivanim problemima nalazi se neplaćeni prekovremeni rad, koji je bio dominantna tema u prve tri godine, dok je uskraćivanje slobodnih dana postalo najčešća prijava u 2024. godini. Mobing, kao oblik psihosocijalnog zlostavljanja na radnom mjestu, takođe je kontinuirano prijavljivan svake godine, što ukazuje na njegovu raširenost i potrebu za sistemskim pristupom rješavanju tog problema. Takođe, uskraćivanje godišnjeg odmora i rad na crno ostaju prisutni kroz sve posmatrane godine, što ukazuje na duboko ukorijenjene nepravilnosti u pojedinim sektorima.

### ISHODI SLUČAJEVA I ULOGA PODRŠKE (2021–2024)

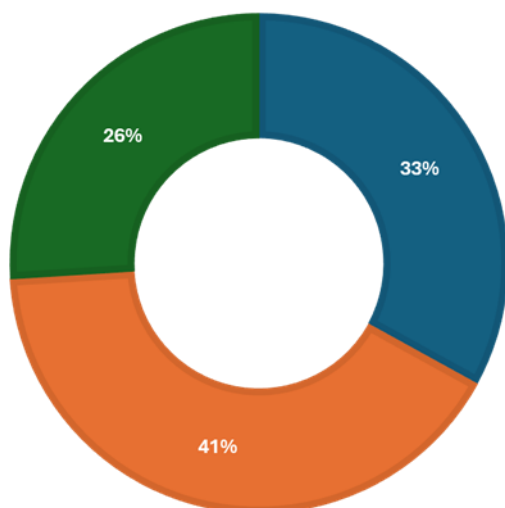
U periodu od 2021. do 2024. godine zabilježen je stalni porast broja slučajeva koji su riješeni u korist radnika, što predstavlja važan pokazatelj efikasnosti Parappravne mreže Sindikata STBIH. Osim toga, sve veći broj radnika uspijeva da samostalno riješi svoje slučajeve, uz pravovremenu informaciju, savjet ili usmjerenje koje dobijaju od članova mreže. Ovaj trend ukazuje na porast kapaciteta i samopouzdanja radnika, što je direktan rezultat kontinuirane podrške i savjetodavne pomoći koju mreža pruža. Parappravna mreža tako ne djeluje samo kao reaktivni mehanizam zaštite, već i kao sredstvo osnaživanja – pomaže radnicima da bolje razumiju svoja prava i aktivnije učestvuju u njihovoj zaštiti. U slučajevima koji zahtijevaju dodatne pravne korake ili organizovano djelovanje, sindikat aktivno preuzima ulogu zastupanja i vođenja postupaka, naročito kada je riječ o složenijim situacijama ili sistemskim povredama prava. Kroz ovakav pristup, mreža doprinosi ne samo rješavanju konkretnih problema već i izgradnji dugoročnog povjerenja i jačanju radničkog pokreta, gdje radnici postaju sve aktivniji nosioci borbe za vlastita prava.



### MOBING U FOKUSU (2024)

Tokom 2024. godine, mobing je postao jedan od najučestalijih problema koji su radnici prijavljivali Parappravnoj mreži Sindikata STBIH. U poređenju s prethodnom godinom, zabilježen je značajan porast broja prijava koje se odnose na različite oblike psihološkog zlostavljanja na radnom mjestu. Najčešće prijavljene forme mobinga uključuju verbalno nasilje, segregaciju, kao i direktne prijetnje radnicima. Ovi oblici uznemiravanja ostavljaju ozbiljne posljedice na mentalno zdravlje zaposlenih, ali i na ukupnu radnu atmosferu i produktivnost.

■ Prijetnje ■ Verbalno nasilje ■ Segregacija



Parappravna mreža je tokom cijele godine pružala kontinuiranu podršku pogođenim radnicima, kroz savjetovanje, psihosocijalnu podršku i pomoć u pripremi dokumentacije za dalje postupanje. U slučajevima kada je bilo potrebno, sindikat je preuzimao vođenje slučaja i zastupanje radnika pred poslodavcem ili nadležnim institucijama. Ovaj porast prijava ukazuje i na rastuću spremnost radnika da prepoznaju i prijave mobing, ali i na činjenicu da je mreža prepoznata kao sigurno mjesto za traženje pomoći. Potrebno je nastaviti s aktivnostima podizanja svijesti i jačanja mehanizama prevencije i zaštite od mobinga na radnim mjestima.

## 5. PROJEKAT SOLIDARNOSTI

Solidarnost I podrška koju STBIH ima od strane svog bratskog sindikata HK I Norge, te njegovih pet regija, učesnica u projektu je njegova najvažnija snaga. Ono što je počelo kao podrška izgradnji sindikata u sektoru trgovine u BIH nastavlja se već 25 godina I predstavlja glavni izvor samostalnosti za STBIH, njegove neovisnosti ali I najvažniji pokretač njegovih kampanja I projekata. Zahvaljujući ovom projektu STBIH je u mogućnosti biti politički i finansijski neovisan od svih procesa u BIH što je jedan od ključnih preduslova za stvarne promjene na tržištu rada. To je bilo vrlo vidljivo tokom ovog mandatnog perioda kada su HK projektne aktivnosti u BIH bile pred velikim administrativnim izazovima promjene registracije i finansijskog

## IZVJEŠTAJ O RADU

poslovanje, a podrška koju smo dobili od HK pomogla je da se taj proces prevaziđe na najbolji i najlakši način kako u cijelom procesu ne bi ispaštale aktivnosti i usluge članstvu.

Podrška regionalnim aktivnostima ali i sponzorstvo za velike kampanje koje je STBIH vodio u ovom periodu kao i operativne troškove kancelarije u Sarajevu, te podrška operacijama u regiji je izuzetno značajna. Teško je navoditi projekte pojedinačno s obzirom da je HK iza svih aktivnosti i akcija koje STBIH vodi. Međutim projekat solidarnosti sa HK za STBIH nema i nikada nije imala finansijsku dimenziju. To je prijateljstvo i razmjena znanja i iskustava te podrška onda kada je neophodno. Ovaj mandatni period u tom smislu nije bio izuzetak. Posjete delegacija HK regija BIH, zajedničko učešće na konferenciji UNI Global sindikata na temu solidarnosti kao i posjete STBIH Norveškoj i njenim regijama, te učešće na 35. redovnom Kongresu HK, su ponovo dokazale da odnos između HK i STBIH nije partnerski nego bratski, a STBIH je na tome izuzetno zahvalan.



*Sa sastanka Projektnog komiteta, septembar 2023.*

Osim ove saradnja za STBIH je jako značajna i saradnja sa Olaf Palme Međunarodnim centrom koja traje od 2012. godine. U ovoj godini ovaj projekat čiji je partner Sindikat trgovine Handels iz Švedske je suočen sa velikim izazovom koji je doveo u pitanje ne samo projekat sa STBIH nego gotovo sve projekte koje ovaj centar vodi širom svijeta. Kako je STBIH pravna pomoć kroz projekat Para pravne mreže koja je upravo dio ovog projekta jedna od naših core aktivnosti ali i zbog planova koje je STBIH postavio u saradnji na nivou regije JI Evrope, te novi projekat koji želimo pokrenuti a vezan je za borbu protiv nasilja na radnom mjestu nadamo se nastavku saradnje i projekta. U proteklom mandatnom periodu upravo je politički angažman STBIH bio dio ovog projekta, kampanje koje smo organizovali kao i neki od naših velikih evenata.

STBIH je vrlo aktivan zagovornik saradnje sa drugim organizacijama civilnog društva a u proteklom mandatnom periodu aktivno smo učestvovali u protestima, kampanjama zagovaranja, osmomartovskim akcijama kao i BH pride-u. Naša odgovornost je ne samo jačanje sindikalnog pokreta nego civilnog društva uopšte te u tom svjetlu se trudimo biti aktivni uvijek gdje naš doprinos može biti značajan.

### 6. IMOVINA

Putem internih kanala komunikacije svi članovi STBiH su upoznati da je STBiH vanknjižni vlasnik dva odmarališta (Vila „Bosanka“ i Vila „Trgovci“), još iz vremena bivše Jugoslavije. Na žalost biti vanknjižni vlasnik imovine u drugoj državi znači imati obavezu brinuti se o imovini a nemati pravo raspolagati istom jer je Republika Hrvatska još 1991 godine „oduzela“ cjelokupnu imovinu u vlasništvu bivše Jugoslavije. Briga o imovini traje već 20 godina i sva nastojanja da se ista revitalizuje ili proda su propala. Prvenstveno zbog odnosa Republike Hrvatske prema imovini kompanija iz bivše Jugoslavije gdje spada i imovina STBiH.

Još 2015 godine Upravni odbor STBiH je donio Odluku o prodaji imovine nakon što je istu procjenio putem ovlaštenog vještaka građevinske struke. Na osnovu odluke sačinjen je Predugovor sa kompanijom Primus Kraljević iz Drvenika sa zadanim rokom od godinu dana kako bi se ishodile sve potrebne dozvole za realizaciju predugovora. Kako se u zadanom roku odredbe predugovora nisu realizovale isti je prestao važiti.

U periodu od 2015. do 2025. godine u vezi sa navedenom imovinom dešava se sljedeće:

- Republika Hrvatska „oduzima“ imovinu i objavljuje oglas za iznajmljivanje iste pod koncesiju na 30 godina
- Angažovani advokat navedenu Odluku šalje na ocjenu ustavnosti Ustavnom Sudu Hrvatske.
- Republika Hrvatska odustaje od navedene radnje (vjerovatno pod pritiskom Europske unije)
- Općina Gradac se uknjižuje na predmetnu imovinu sa namjerom da istu oduzme po principu rušenja objekta i zadržavanja prava na zemljište koje je u pomorskom dobru.
- Agencija za privatizaciju FBiH nas obavještava da dio imovine „Vila Bosanka“ nije u našem vlasništvu te da se ista nalazi u pasivnoj podbilanci FBiH.
- Obavještavamo Agenciju za privatizaciju da smo saglasni da navedenu imovinu predamo Agenciji nakon što nam dostave potrebnu dokumentaciju
- U periodu od 10 godina imamo stalne i kontinuirane ponude za prodaju imovine od strane, biznismena iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, raznih advokata koji nam traže punomoć kako bi imovinu prodavali.

Naravno sve navedene ponude smatramo mešetarskim i iste odbijamo. O svemu informišemo i Federalnu policiju jer je ista tražila naše očitovanje zbog lažnih informacija u pogledu prodaje imovine.

Početakom 2024 godine javlja nam se kompanija Tetra iz Zagreba sa ponudom za prodaju imovine Dinki Budiću, biznismenu iz Hrvatske koji je spreman kupiti navedenu imovinu u zatečenom stanju. Pod zatečenim stanjem podrazumijeva se da je imovina u ruševnom stanju, da ima niz zabilješki u ZK izvatku, da STBiH nije u posjedu imovine, da je spreman dokazivati u nadležnom ministarstvu pravno sljedništvo STBiH, te da je spreman ishoditi i potrebnu saglasnost nadležnog ministarstva Republike Hrvatske.

## IZVJEŠTAJ O RADU

Prije navedenih radnji spreman je položiti cjelokupan novac za kupovinu kod javnog bilježnika koji će sačiniti kupoprodajni ugovor.

- STBiH angažuje advokata iz Sarajeva Methadžović Amelu sa ciljem da zastupa STBiH u cijelom procesu.
- STBiH šalje upit Agenciji za privatizaciju sa molbom za izjašnjenje iste u pogledu prodaje navedene imovine sa ciljem da otkloni eventualne prijetnje Agencije.
- Od Agencije za privatizaciju dobijamo odgovor da „Vila Bosanka“ spada u pasivni podbilans Federacije te da pripada Željeznicama Federacije

Za drugu nekretninu, „Vila trgovci“ Federacija BiH odnosno Agencija za privatizaciju nema podataka da se nalaze u pasivnoj podbilanci te da ne polažu pravo na istu.

Imajući u vidu sve navedeno STBiH je pokrenuo postupak procjene tržišne vrijednosti Vile Trgovci sa ciljem da utvrdi tržišnu vrijednost navedne nekretnine nakon čega se planira organizirati sastanak sa gosp. Budićem i razmotriti eventualnu prodaju navedene imovine.